

razvoj, projektni menadžment, podrška, znanje, **edukacija**, radionice, informacije, zakonski propisi, civilno društvo, **udruge**, volonterstvo, napredak, organizacija, unapređenje, dobra praksa, **SMART**, uspjeh, pamet, mudrost, korisnost, konkretnost usluga, resursi, društvena svijest, sigurnost, učinkovitost, svježina, projekti, planiranje, dobročinstvo, filantropija, rješenja, odgovori, oslonac, rad, baza, korisnici, neprofitne organizacije, umreženost, usredotočenost, involviranost, **angažiranost**, tim, iskustvo, sadržaj, uzor, proaktivnost, odgovornost, **djelovanje**, savjetovanje, smartovanje, razvoj, projektni menadžment, **podrška**, znanje, edukacija, radionice, informacije, **civilno društvo**, zakonski propisi, pomoć, udruge, volonterstvo, napredak, organizacija, unapređenje, dobra praksa, uspjeh, pamet, mudrost, korisnost, konkretnost usluga, resursi, **društvena svijest**, sigurnost, učinkovitost, svježina, projekti, planiranje, dobročinstvo, filantropija, rješenja, odgovori, oslonac, rad, baza, korisnici, neprofitne organizacije, umreženost, usredotočenost, involviranost, angažiranost, tim, iskustvo, sadržaj, uzor, proaktivnost, odgovornost, djelovanje, savjetovanje, **smartovanje**, razvoj, projektni menadžment, podrška, znanje, **edukacija**,

Godišnji izvještaj

2024.

Udruga za razvoj civilnog društva SMART

Blaža Polića 2/IV :: 51000 Rijeka

T. +385 51 332 750 :: E-mail. smart@smart.hr

W. www.smart.hr :: www.volonterski-centar-ri.org

Vremenski period:

1. siječnja – 31. prosinca 2024.

Sadržaj

Misija

Razvojni smjerovi i ciljevi

Postignuća u 2024.

Pregled postignuća po strateškim razvojnim smjerovima

Komunikacija i promocija

SMART

Financijski izvještaj

MISIJA

Udruga za razvoj civilnog društva SMART podržava razvoj organizacija civilnog društva i lokalnih zajednica, povezuje različite dionike u zajednici, razvija volonterstvo i potiče građane na aktivni angažman.

U svom radu SMART povezuje neformalno obrazovanje sa savjetovanjem, informiranjem i utjecanjem na javne politike. SMART surađuje s organizacijama civilnog društva, javnim ustanovama, lokalnom i regionalnom samoupravom i građanskim inicijativama na načelima odgovornosti, aktivnog uključivanja i poštivanja različitosti

RAZVOJNI SMJEROVI I CILJEVI

SMART je strateškim planom za razdoblje od 2023. do 2027. godine definirao tri razvojna smjera te pripadajuće im ciljeve:

1. Jačanje utjecaja OCD-a za postizanje pozitivnih društvenih promjena i razvoj zajednica	2. Poticanje građana na volonterstvo i druge povezane oblike djelovanja u zajednici	3. Jačanje lokalnih zajednica kao nositelje pozitivne društvene promjene
Cilj 1.1. Jačati učinkovitost, održivost, stabilnost i kvalitetu OCD-a podrškom u području jačanja ljudskih kapaciteta i organizacijskog razvoj	Cilj 2.1. Unaprijediti infrastrukturu za veći doprinos volonterstva razvoju lokalne zajednice i društva u cjelini	Cilj 3.1. Poticati i podržavati suradničke i sudioničke procese u razvoju lokalnih zajednica
Cilj 1.2. Podržavati inicijative usmjerene na jačanje okruženja za rad OCD-a, povezivanje i suradnju organizacija u sektoru civilnog društva te međusektorsku suradnju	Cilj 2.2. Poticati građane na volonterstvo i druge povezane oblike djelovanja u zajednici	Cilj 3.2. Podržati različite oblike sudjelovanja građana u zajednici i procesima donošenja odluka

POSTIGNUĆA U 2024.

SMART je tijekom 2024. godine organizirao i proveo

- **46 događanja**, od čega
- **38 radionica**, za ukupno
- **443 sudionice i sudionika**.

SMART je tijekom 2024. godine savjetima i mentorstvom podržao **85 organizacija**, u ukupnom trajanju od **305 sati**.

SMART je tijekom 2024. godine objavio **352 informacije** na internetskim i Facebook stranicama, YouTube kanalima i Instagramu, te **1 broj** biltena Info SMART-a.

Pregled postignuća po strateškim razvojnim smjerovima

1. Jačanje utjecaja OCD-a za postizanje pozitivnih društvenih promjena i razvoj zajednica

- **Program regionalnog razvoja civilnoga društva u Republici Hrvatskoj - Programska suradnja s Nacionalnom zakladom za razvoj civilnog društva**

SMART od 2007. godine surađuje s **Nacionalnom zakladom za razvoj civilnoga društva** kroz provedbu Programa regionalnog razvoja civilnoga društva u Republici Hrvatskoj koji za cilj ima ujednačavanje regionalnog razvoja i sposobnosti organizacija civilnoga društva. U sklopu ovog programa tijekom 2024. godine SMART je održao **10 online radionica** na kojima je **sudjelovalo 199 sudionika i sudionica**, predstavnika i predstavnica organizacija civilnoga društva iz različitih područja Hrvatske.

Radionice su obuhvatile sljedeće **teme**:

- Upravljanje projektnim ciklusom i procjena potreba u lokalnoj zajednici (29.2. i 1.3.)
- Razvoj društvenog kapitala u lokalnoj zajednici te modeli partnerstva/suradnje organizacija civilnoga društva u zajednici (19.3.)
- Osiguranje kvalitetne provedbe projekata financiranih iz javnih izvora (18.4.)
- Modeli unutarnjeg i vanjskog vrednovanja djelovanja/programa organizacija civilnoga društva (16.5.)
- Kako izraditi strateški i operativni plan organizacija civilnoga društva? (13.6.)
- Inovativni modeli prikupljanja sredstava za djelovanje organizacija civilnoga društva (2.7.)
- Uvod u upravljanje volonterskim programom (18. i 19.9.)
- Sustav kvalitete u organizacijama civilnoga društva s primjerima učinkovitih modela upravljanja (17.10.)
- Modeli zagovaranja za pozitivne promjene u lokalnim zajednicama (21.11.)
- Modeli uključivanja građana u rad organizacija civilnoga društva (12.12.)

Uz navedeno, predstavnici SMART-a sudjelovali su i na sastanku svih regionalnih centara podrške s predstavnicama i predstavnicima Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva u Impact Centru u Zadru (27. i 28.2.) na kojem je razmatran nastavak provedbe ovog programa i njegova moguća unapređenja.

Više informacija o Programu regionalnog razvoja civilnoga društva u Republici Hrvatskoj dostupno je na <https://zaklada.civilnodrustvo.hr/podrska/programska-suradnja>.

- **Program Fonda za aktivno građanstvo u Hrvatskoj (ACF Hrvatska)**

Program Fonda za aktivno građanstvo u Hrvatskoj provodi se od 2020. godine a njime upravlja konzorcij kojeg čine [Slagalica - Zaklada za razvoj lokalne zajednice](#), nositelj konzorcija, [Zaklada za ljudska prava i solidarnost SOLIDARNA](#), slovenski [Centar za informiranje, suradnju i razvoj nevladinih organizacija – CNVOS](#) i SMART.

Tijekom 2024. godine SMART je bio zadužen i za **programsko i financijsko praćenje** provedbe projekata ugovorenih u sklopu Poziva za male projekte (drugi krug) i dijela projekata ugovorenih u sklopu Poziva za srednje projekte (grupa 1), pružao je individualnu **mentorsku podršku** korisnicima Fonda a sudjelovao je i u drugim aktivnostima uključujući:

- Online radionica o izazovima strateškog planiranja pod nazivom „Strateško planiranje – Što i kako?“ (31.1.)
- Godišnji revizijski sastanak Ureda za financijske mehanizme i upravitelja Fonda u Hrvatskoj u Rijeci (13. i 14.3.)
- Dvodnevni online trening o mentorskim vještinama kojeg je vodila Miljenka Plazonić Bogdan (8. i 9.5.)

- Završna konferencija Fonda za aktivno građanstvo u Hrvatskoj u Zagrebu (3. i 4.10.)

Više informacija o Fondu za aktivno građanstvo u Hrvatskoj dostupno je na:

- <https://acfcroatia.hr/> i
- <https://www.facebook.com/acf.hrvatska>
- **Program podrške razvoju civilnog društva**

SMART je i tijekom 2024. godine nastavio s promocijom **Sustava upravljanja kvalitetom za organizacije civilnoga društva - OK2015** te pružanjem podrške u uvođenju Sustava za zainteresirane organizacije. U sklopu Programa Fonda za aktivno građanstvo **8 organizacija** podržano je u procesu uvođenja sustava.

Više informacija o Sustavu upravljanja kvalitetom za organizacije civilnoga društva - OK2015 dostupno je na <https://www.ok2015.info/>.

Tijekom 2024. godine SMART je nastavio na različite načine podržavati razvoj civilnoga društva i, posebno, **pružati podršku u jačanju kapaciteta organizacija civilnoga društva**. Uz diseminaciju relevantnih informacija za rad organizacija civilnoga društva, pružanje savjeta i mentorske podrške SMART je održao i nekoliko **edukacija** povrh dosad spomenutih.

U sklopu **Programa izobrazbe i jačanja kapaciteta organizacija civilnoga društva korisnica Zaklade "Kultura nova"** koje djeluju u području suvremene kulture i umjetnosti SMART je održao **4 radionice** za predstavnike i predstavnice 10 organizacija:

- Uvod u upravljanje projektnim ciklusom i procjena potreba (26.9.)
- Pisanje prijedloga projekta (10. i 11.10.)
- Projektni menadžment, praćenje, vrednovanje i programsko izvještavanje (24.10.)
- Izrada projektnog i godišnjeg proračuna, upravljanje financijama te financijsko izvještavanje (13. i 14.11.)

Uz navedno, sudionici i sudionice ovog programa koristili su i **mentorsku podršku** SMART-ovih trenerica i trenera.

U sklopu program podrške organizacijama civilnog društva **„Impact4Values“** slovensko-hrvatskog konzorcija u sastavu Center za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladinih organizacij – CNVOS, Slagalice – Zaklada za razvoj lokalne zajednice i Solidarna – Zaklada za ljudska prava i solidarnost SMART je proveo **radionicu o monitoringu i evaluaciji – Masterclass 3** za predstavnike i predstavnice organizacija uključenih u ovaj program.

Uz navedeno, tijekom 2024. godine SMART-ove trenerice su pružale i **mentorsku podršku** za 6 organizacija korisnica programa „Impact4Values“ te su sudjelovale u izradi webinaru na temu „Strateško planiranje- što i kako?“.

Održane su i **dvije radionice o pisanju prijedloga projekta**, za zaposlenice i zaposlenike Pučkog otvorenog učilišta Pazin (danas Centar za kulturu i obrazovanje Pazin) (24. i 25.1.) i zainteresirane prijavitelje u sklopu Riječkog programa lokalnog partnerstva u suradnji s Gradom Rijekom (20.11.) te **radionica o partnerstvu i suradnji** za organizacije uključene u međunarodni projekt „In Situ“ Zaklade "Kultura nova" i partnera (30.9.) u Šibeniku i **radionicu o participativnom planiranju i budžetiranju** u sklopu projekta „Mladi uče (kroz) zajednicu“ Volonterskog centra Istra i partnera, u suradnji sa Sarom Sušan iz Udruge Delta (16.2.) u Puli.

Uz navedeno, tijekom 2024. godine SMART je i **facilitirao strateška planiranja** Društva Crvenog križa Primorsko-goranske županije (7., 8. i 9.2.) i udruge Što, kako & za koga/WHW (22.11. i 18.12.).

Predstavnici i predstavnice SMART-a tijekom 2024. **sudjelovali su u radu:**

- Partnerskog vijeća Primorsko-goranske županije
- Partnerskog vijeća Urbane aglomeracije Rijeka
- Komisije za ocjenjivanje projekata pristiglih na natječaj Riječkog programa lokalnog partnerstva.

Predstavnice i predstavnici SMART-a tijekom 2024. aktivno su sudjelovali **i u sljedećim događajima:**

- Stručni skup za volonterske centre u organizaciji Hrvatskog centra za razvoj volonterstva u Sisku (18. - 20. 3.)
- Međunarodna konferencija o civilnom društvu u Bosni i Hercegovini u organizaciji Institut za mlade Kult u Sarajevu (24. i 25.3.)
- "Sudjeluj aktivno - osnaživanje vijeća učenika za djelovanje u zajednici" u sklopu projekta „Grad po mjeri mladih“ Udruge Delta i partnera (27.3.)
- „Speed dating budućnosti“ Gradske knjižnice Rijeka i Muzeja moderne i suvremen umjetnosti u sklopu programa Ljetna priča iz Benčića (29.6.)
- Konferencija *Paths to volunteering in education and Regional Service – learning award*, u organizaciji Platforma volonterskih centara i organizacija Slovačke, Banská Bystrica, Slovačka (18.10.)
- Nacionalna konferencija o volonterstvu u Karlovcu, u organizaciji Hrvatskog centra za razvoj volonterstva na temu GRADimo pozitivne promjene u zajednici (7.11.)
- „Akcija za 5!“ udruge Delta u Rijeci (8.11.)
- Panel rasprava o sudjelovanju mladih u sklopu završna konferencija projekta „Grad po mjeri mladih“ Udruge Delta i partnera (12.12.).

2. Poticanje građana na volonterstvo i druge povezane oblike djelovanja u zajednici

- **Program Regionalni volonterski centar Rijeka (RVC Rijeka)**

Regionalni volonterski centar Rijeka usmjeren je na promociju i razvoj volonterstva na lokalnoj i regionalnoj razini što već dugu godinu prepoznaje i podržava Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike. U skladu s navedenim općim ciljem koji teži podjednakoj razvijenosti volonterstva u urbanim i ruralnim dijelovima Hrvatske, SMART je tijekom 2024. provedbom različitih aktivnosti ostvario sljedeće:

- Baza volontera: **204** novoprijavljenih volontera u e-platfomu za volontiranje Volonteka za područje Rijeka i okolica;
- Baza organizatora volontiranja: **174** novoprijavljenih organizatora volontiranja, dok se u e-platfomu za volontiranje Volonteka za područje Rijeka i okolica prijavilo **67** organizatora volontiranja;
- Edukativni paket – Građani i volonterstvo: **59 sudionika** sudjelovalo na **4 radionice** na teme Biti volonter/ka.
- Edukativni paket – Organizatori volontiranja i upravljanje volonterskim programom: održane su **2 radionice** na **temu upravljanja volonterskim programom** za **32 predstavnika** organizacija s područja kao dio Programske suradnje s Nacionalnom zakladom za razvoj civilnog društva te kroz projekt Regionalni volonterski centar koji je sufinanciran sredstvima Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike te **1 radionica o učenju zalaganjem u zajednici** za **15 sudionika**, kroz projekt Slipstream, **redovito informiranje** koordinatora volontera putem mailing lista, internetske stranice i društvenih mreža te pruženo **40 sati i 10 minuta** mentorske podrške i savjetovanja organizatorima volontiranja i volonterima;

- Mentorska podrška lokalnim volonterskim centrima: u mentorski proces bila su uključena **4 postojeća lokalna volonterska centra** Volonterski centar VolonterKA (Karlovac), LAG Vallis Colapis – Volonterski centar Kupa (Ozalj) i Volonterski centar Istra (Pula), DND Gospić – LVC Gospić te **novouspostavljeni lokalni volonterski centar** Udruga umirovljenika Grada Delnica – LVC Delnice;
- Promocija volonterstva na lokalnoj i regionalnoj razini: na području djelovanja RVC-a Rijeka, kao dio **kampanje Hrvatska volontira**, organizirano **59 volonterskih aktivnosti** u koje se uključilo **839 volontera s 4.262 sata**; SMART je suorganizirao volontersku akciju "Kantrida iz prve ruke", u suradnji s Urbanim separeom, koja je obuhvatila vođenu turu kvartom s raspravom o revitalizaciji riječke rivijere. Podijeljena su različita iskustva i primjeri organizacija i pojedinaca, ističući vrijednosti kao što su sloboda okupljanja i solidarnost. Nakon toga, uživali smo u osvježavajućoj salati i radionici izrade eko-bombica za čišćenje mora i plaže. Akcija je uključila 17 volontera i volonterki. Obilježavanje Međunarodnog dana volontera: nagrađeno **6 pojedinaca** s područja Grada Rijeke i Primorsko-goranske županije **nagradom Volonteri godine**, nagrađena **jedna organizacija nagradom Organizator volontiranja 2024.** i **jedna odgojno-obrazovna ustanova nagradom Školski volonterski klub 2024., dodijeljeno je Posebno priznanje za promociju inkluzivnog volontiranja** te snimljeno [9 video uradaka](#) o svim nagrađenima.

Predstavnic SMART-a je sudjelovala u Radnoj skupini za donošenje Nacrta Nacionalnog programa za razvoj volonterstva 2025.-2027 čije se donošenje uskoro očekuje. Radi se o najvišem strateškom dokumentu Republike Hrvatske s jasnim ciljevima, mjerama i indikatorima postignuća s ciljem razvoja volonterstva.

- **Hrvatski centar za razvoj volonterstva (HCRV)**

Tijekom 2024. SMART je nastavio aktivno sudjelovati u radu HCRV-a na nacionalnoj i lokalnoj razini kroz koordinaciju HCRV-a te djelovanje u Izvršnom odboru, pripremu i provedbu partnerskih projekata i aktivnosti, suradnju s regionalnim i lokalnim volonterskim centrima te u aktivnostima lobiranja i zagovaranja usmjerenih na implementaciju mjera za razvoj volonterstva definiranih u Operativnom planu provedbe Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva od 2012. do 2016., koja je još uvijek na snazi do donošenja nove.

- **Projekt LAB – Locally Across borders**

Početkom 2024. završio je projekt LAB - Locally across borders završnom online konferencijom koju smo suorganizirali, 16. veljače 2024.

Uz nositelja projekta [Volonterski centar Varšava](#), i SMART, u provedbi projekta sudjelovala je talijanska organizacija [Volontari Senior Professional](#). Projekt LAB bio je financiran kroz program Erasmus+, Ključna aktivnost 2 (KA2) – Suradnja organizacija i institucija – Mala partnerstva u području mladih.

- **Projekt SLipstream - Service-learning in fostering youth civic engagement, diversity, and social inclusion in the CEE region**

Nastavili smo provedbu aktivnosti projekta SLipstream koji je započeo u studenom 2023. godine sa svrhom povećanja kvalitete prilika za sudjelovanje mladih u demokratskom životu te društvenom i građanskom angažmanu u zajednicama kroz povezivanje formalnog i neformalnog obrazovanja, te kroz stvaranje uvjeta za razvoj strategije učenja zalaganjem u zajednici u zemljama srednje i istočne Europe.

Predstavnic SMART-a su krajem listopada provele dvodnevnu radionicu o učenju zalaganjem u zajednici za predstavnike različitih organizacija i škola. 4 organizacije i škole su odlučile provesti projekt učenja zalaganjem u zajednici sa svojim mladima,. Društvo naša djeca Opatija, Prva riječka hrvatska gimnazija, Gimnazija Andrije Mohorovičića i Osnovna škola Milana Brozovića Kastav.

Osim edukacije, projektni partneri osmislili su i testirat će **platformu za refleksiju u učenju zalaganjem u zajednici** CEL – Civic engagement and learning (Platforma za učenje zalaganjem u zajednici) koju mogu koristiti organizacije, škole i mladi.

U sklopu projekta izradili smo i dva alata – [“Priručnik o metodama i alatima za projekte učenja zalaganjem u zajednici i Standardima kvalitete za uspješan projekt učenja zalaganjem u zajednici” i Kurikulum za izgradnju kapaciteta radnika s mladima za provedbu praksi učenja zalaganjem u zajednici / inicijativa mladih](#)“.

Priručnik je prožet dugogodišnjim iskustvom u izgradnji kapaciteta radnika s mladima, nastavnika i drugih stručnjaka u pedagoškoj metodologiji učenja zalaganjem u zajednici u obrazovanju. Sadrži ideje i dokazanu praktičnu uporabu metodologije učenje zalaganjem u zajednici brojnih radnika s mladima, nastavnika, mentora i drugih stručnjaka širom Europe, ali posebno iskustva iz središnje i istočne Europe.

Kurikulum je rezultat zajedničkih nastojanja partnerskih organizacija iz Europe koje su radile na razvijanju sveobuhvatnih materijalnih resursa za razumijevanje, razvoj i provedbu praksi/projekata učenja zalaganjem u zajednici u obrazovni ekosustav Europe. Osigurava pregled ključnih komponenti koje su važne za uspješnu provedbu projekata učenja zalaganjem u zajednici uz istodobno poštivanje raznolikosti pristupa i iskustava u provedbi pedagogije učenje zalaganjem u zajednici u Europi. Kurikulum prati Priručnik o metodama i alatima, a koji se može koristiti i za obuku i kao priručnik za praktičnu primjenu učenja zalaganjem u zajednici i za standarde kvalitete koji olakšava uspješno provođenje projekata učenja zalaganjem u zajednici.

Uz nositelja projekta [Platformu volonterskih centara i organizacija \(Slovačka\)](#), i SMART, u provedbi ovog projekta sudjelovat će [CEV – Centre for European Volunteering \(Belgija\)](#), [Međunarodno udruženje “Interaktivne otvorene škole” \(Bosna i Hercegovina\)](#), [Národní asociace dobrovolnictví, z.s \(Češka\)](#), [TOKA \(Kosovo\)](#), [Fundatia Noi Orizonturi Lupeni \(Rumunjska\)](#). Projekt SLipstream financiran je kroz program Europske unije Erasmus+, Ključna aktivnost 2 (KA2) – Suradnja organizacija i institucija – Suradnička partnerstva u području mladih.

3. Jačanje lokalnih zajednica kao nositelje pozitivne društvene promjene

- **[Pilot projekt „Vijeće građana Rijeke“](#)**

Tijekom 2023. godine SMART je u suradnji s Gradom Rijekom i uz financijsku podršku Zaklade Friedrich Ebert pripremio i proveo pilot projekt „Vijeće građana Rijeke“. U sklopu spomenutog projekta uspostavljeno je Vijeće građana Rijeke, neformalno tijelo u čiji rad je bilo uključeno **33 nasumično odabrana građana i građanke Rijeke**, različite dobi, spola i mjesta stanovanja, koji su predstavljali Rijeku „u malom“. Vijeće građana Rijeke (dalje: VGR) je uspostavljeno na prijedlog gradonačelnika Grada Rijeke kako bi odgovorilo na pitanje: „Kako Grad Rijeka može unaprijediti sustav mjesne samouprave i povećati sudjelovanje građana u razvoju lokalne zajednice?“.

Rad VGR odvijao se od 3. studenog do 8. prosinca 2023. godine. Susreti Vijeća su se održavali u prostoru RiHub-a (bivši „Bernardi“, danas Startup inkubator i coworking prostor), Ivana Grohovca 1/a te, u dva navrata, u Gradu Rijeci, Korzo 16.

U tom razdoblju članovi VGR sastali su se 7 puta a rezultat rada Vijeća građana Rijeke je **90 preporuka** za unaprjeđenje mjesne samouprave u Rijeci i povećanje sudjelovanja građana u razvoju lokalne zajednice. Izvještaj o radu s uključenim preporukama VGR te pismo članova Vijeća gradonačelniku Rijeke dostupan je na [hrvatskom](#) i

[engleskom jeziku](#), a cjeloviti izvještaj o pripremi i provedbi pilot projekta „Vijeće građana Rijeke“ može se pronaći [ovdje](#).

Tijekom 2024. godine SMART je nastavio s provedbom ovog projekta te je suorganizirao **dva susreta članica i članova VGR s riječkim gradonačelnikom i predstavnicama gradske uprave** (5.3. i 11.12.) na kojima su se vodili razgovori o implementaciji preporuka Vijeća.

Uz navedeno, SMART je suorganizirao i **završnu konferenciju o projektu VGR** koja je održana 14.5. u Rijeci na kojoj su predstavljeni rezultati tog projekta uz uvodne riječi Marka Filipovića, potpredsjednika Udruge gradova i gradonačelnika Grada Rijeke, Loris Peršurića, potpredsjednika Udruge gradova i gradonačelnika Grada Poreča te Doris Sošić, članice Vijeća građana Rijeke. Na konferenciji je održana i panel rasprava pod nazivom „Demokratizacija demokracije - Građani u fokusu“ na kojoj su sudjelovali Berto Šalaj, redoviti profesor na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, Suzana Jašić, gradonačelnica Grada Pazina, i Miroslav Marković, zamjenik gradonačelnika Grada Varaždina te razgovor s članicama i članovima Vijeća građana Rijeke o njihovom iskustvu sudjelovanja u radu Vijeća pod nazivom „Od poziva gradonačelnika do preporuka za gradonačelnika“.

Konačno, **projekt VGR je predstavljen:**

- na Savjetovanje o lokalnoj samoupravi Udruge gradova u Republici Hrvatskoj u **Poreču** (23.5.)
- na Urbanom forumu Udruge gradova u Republici Hrvatskoj u **Zagrebu** (2.10.)
- delegaciji stipendista Zaklade Friedrich Ebert u **Rijeci** (28.10.)
- predstavnicima gradske uprave Grada Pule u **Puli** (19.11.)

Više informacija o Vijeću građana Rijeke dostupno je na:

- <https://vijecegradanarijeke.org/> i
- <https://www.facebook.com/VijecegradanaRijeke>
- **[Projekt „Vijeće građana Varaždina“](#)**

Tijekom 2024. godine SMART je pružao **savjetodavnu podršku** Gradu Varaždinu i koordinatorsku istoimenog projekta Udruzi mladih V.U.K – Varaždinski underground klub u **pokretanju i uspostavljanju prvog Vijeća građana Varaždina** na temu “Kakav turizam želimo u gradu Varaždinu?”. Podrška je bila usmjerena na dizajn cijeloga projekta, uspostavljanje i rad Vijeća te, posebno, razvoj i primjenu metodologije pozivanja i uključivanja građanki i građana Varaždina u Vijeće.

Do kraja 2024. godine za sudjelovanje u Vijeću građana Varaždina prijavilo se 111 građanki i građana Varaždina od kojih je 29 nasumično odabrano i pozvano na sudjelovanje na planiranih 5 susreta Vijeća u prvom kvartalu 2025. godine.

U sklopu ovog projekta SMART je nastavio suradnju s organizacijom „Sortition Foundation“ kao i sa Zakladom Friedrich Ebert koja je financijski podržala SMART-ov angažman u ovome projektu.

Više informacija o Vijeću građana Varaždina dostupno je na:

- <https://varazdin.hr/vijece-gradana-varazdina/>
- <https://www.facebook.com/vijece.gradana.varazdina>
- **[Projekt REACH](#)**

U 2024. SMART je započeo s provedbom projekta "Ponovno promišljanje participacije kroz afirmativne konzultacije s građanima" (**REACH – Reinventing Engagement through Affirmative Citizen Consultations**)

u suradnji s Centrom za europske politike iz Srbije (koordinator projekta), Centrom za europsku politiku iz Belgije, Kosovskim centrom za sigurnosne studije s Kosova, Vanjskopolitičkom inicijativom BH iz Bosne i Hercegovine, Centrom za proučavanje demokracije iz Bugarske, Našom Europom – Institutom Jacques Delors iz Francuske te Grčkom zakladom za europsku i vanjsku politiku iz Grčke.

Cilj projekta je **povećati sudjelovanje građana** u europskim političkim pitanjima kroz strukturirane konzultativne procese na lokalnoj i nacionalnoj razini. U Hrvatskoj će lokalne konzultacije biti održane u Rijeci i Pazinu, na kojima će okupljeni građani raspravljati i davati svoje mišljenje o spomenutim političkim pitanjima, radi uključivanja njihovih glasova i perspektiva u procese donošenja odluka.

Projekt obuhvaća četiri koraka: lokalne građanske konzultacije, kroz koje se istražuju stavovi građana o zaštiti okoliša, vladavini prava i politikama EU; nacionalne konzultacije, koje pretvaraju te stavove u prijedloge za javne politike; transnacionalni događaj u Beogradu, na kojem se predstavljaju nacionalni nalazi; te završnu konferenciju u Bruxellesu, na kojoj će se raspravljati o uvidima i preporukama iz cijelog procesa.

Tijekom projekta bit će izrađeno i objavljeno više infografika, epizoda podcasta sa sudionicima lokalnih konzultacija, publikacija o lokalnim konzultacijama te tekstova mladih autora i autorica iz partnerskih zemalja o središnjim temama projekta na portalu <https://mladirini.org/>.

Projekt financira Izvršna agencija za obrazovanje, audiovizualne medije i kulturu (EACEA).

Više informacija o projektu REACH dostupno je na:

- <https://www.smart.hr/projekti/projekt-reach/>
- <https://mladirini.org/>
- **Mreža SORT-EU**

Tijekom 2024. godine SMART je u sklopu mreže SORT-EU koja se bavi pozivanjem i poticanjem građanki i građana Europske unije, pa tako i Hrvatske, na uključivanje u europske panele građana i druge povezane modele deliberativne i participativne demokracije na razini EU sudjelovao u kampanji pozivanja građana na [europski panel o suzbijanju mržnje u društvu](#) u Vrbovskom i Rijeci.

Krajem 2024. godine započele su pripreme za pozivanje građana na sudjelovanje u narednom panelu, o [novom proračunu Europske unije](#), koji će se odvijati tijekom ožujka, travnja i svibnja 2025. godine.

Više informacija o mreži SORT-EU i europskim panelima građana:

- <https://www.sortitionfoundation.org/sort-eu-network>
- https://citizens.ec.europa.eu/european-citizens-panels_hr

KOMUNIKACIJA I PROMOCIJA

Promocija SMART-ovih programa, projekata i aktivnosti odvijala se putem sljedećih internetskih stranica, društvenih mreža i drugih komunikacijskih kanala:

	BROJ POSJETITELJA / BROJ PRATITELJA / BROJ PRETPLATNIKA	BROJ OBJAVA 2024.
 smart.hr	3.987	25
 volonterski-cenatr-ri.org	7.391	55
 ok2015.info	520	/
 vijecegradanarijeke.org	3.001	10
 smartrijeka	3.552	66
 VolonterskiCentarRijeka	2,184	117
 VijecegradanaRijeke	680	10
 @volonterskicentar_ri	1022	61
 SMART Newsletter	231	36
 InfoSMART	/	1
 @udrugasmart2288	104	1
 @vijecegradanarijeke	3	/

SMART

SMART je strateškim planom za razdoblje od 2023. do 2027. godine definirao i četvrti razvojni smjer koji glasi - **4. Razvoj SMART-a kao održive organizacije s jakim i stručnim timom**, a operacionaliziran je kroz sljedeće ciljeve:

- **Cilj 4.1.** Izgraditi i održavati okvir za osobni i stručni razvoj članova i članica tima
- **Cilj 4.2.** Kontinuirano unaprjeđivati kvalitetu i modele rada i razvijati nove sukladno trendovima, prilikama i potrebama u okruženju
- **Cilj 4.3.** Osigurati financijsku održivost organizacije
- **Cilj 4.4.** Osigurati programsku održivost i strateški pristup razvoju.

SMART su tijekom 2024. činili:

Upravni odbor SMART-a

Neven Šantić
Smiljana Radović Lagator
Kristian Benić

Volonteri i volonterke

Tijekom 2024. SMART je u različite programe, projekte i aktivnosti uključio 18 volonterki i volontera a u rad SMART-a bila je uključena i dugoročna volonterka Martina Biskupović. **Hvala što ste tu!**

Djelatnice i djelatnici

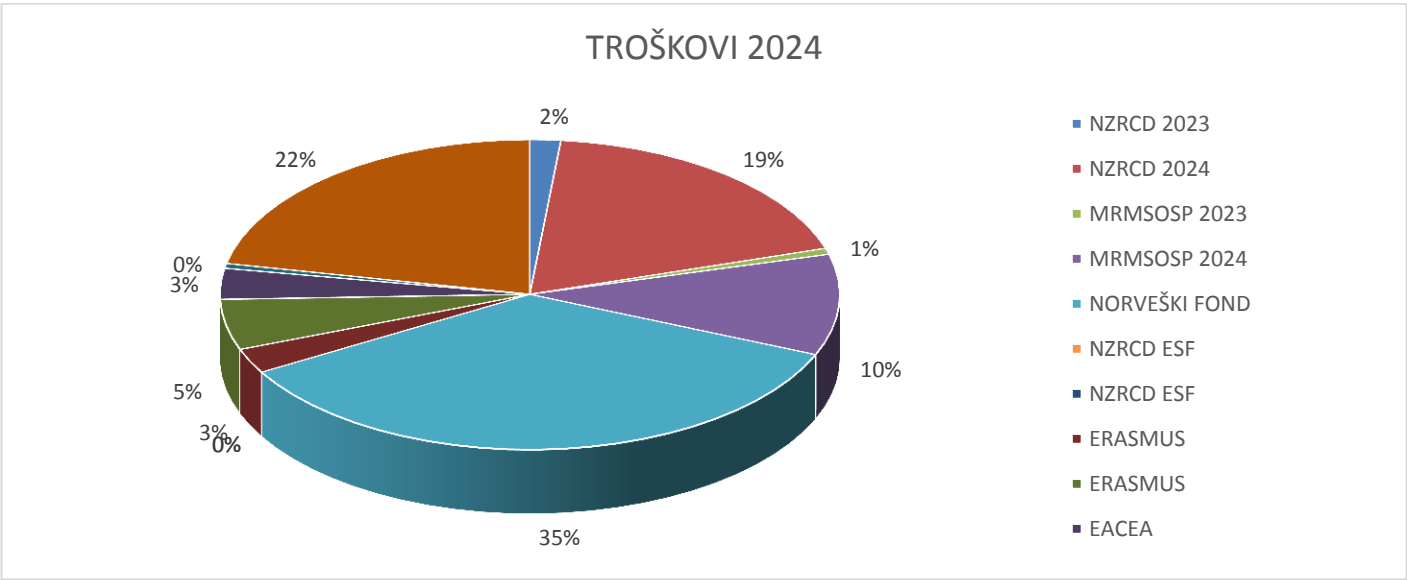
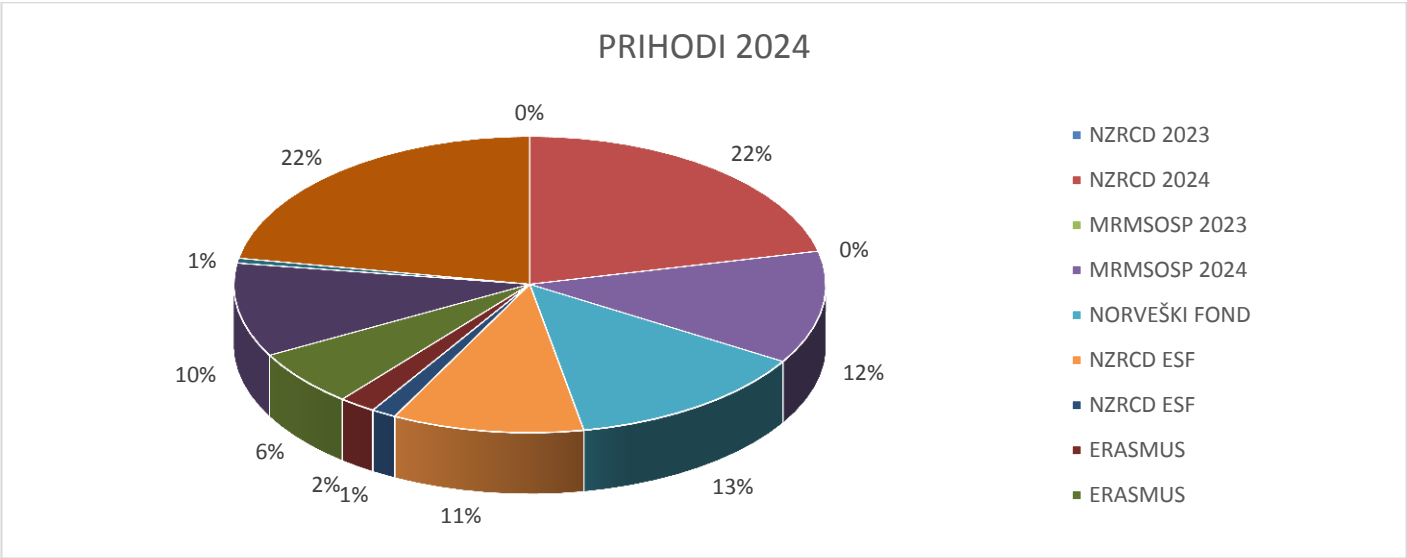
Zvijezdana Schulz Vugrin
Slađana Novota
Daniela Vuković
Igor Bajok
Marta Hauser
Martina Bukovac
Tamara Fabac

U posljednjem kvartalu 2024. godine u SMART-u je na **stručnoj praksi** bila **Lucija Grubelić**, studentica treće godine studija Kulturologija pri Filozofskom fakultetu u Rijeci. Lucija je tijekom prakse osmislila društvenu igru za djecu te je napisala rad na temu korištenja elemenata igranja i igara („gamifikacije“) u obrazovanju koji je objavljen na portalu [MladiRini](#).

Tijekom 2024. predstavnice i predstavnici SMART-a bili su uključeni u različite **aktivnosti stručnog osposobljavanja i usavršavanja** koje doprinose razvojnog smjeru 4. od čega valja istaknuti:

- online radionica „The Innovator’s Toolbox: Empowering Human-Centered Innovation with Hands-On Techniques“ u sklopu [NGO Academy](#) (11.,12.,18. i 19.1.)
- webinar „From Design to Implementation: Citizens' Assemblies“ u organizaciji udruge Mosaic iz Dubrovnika u sklopu projekta [Demo.Reset](#) (8.3.)
- obrazovni program „Social Innovation and Management Programme“ (Alumni modul) u sklopu [NGO Academy](#) (22. - 24.5.)
- webinar „Strategy without a Plan? - How to Thrive in Unpredictable Times“ u sklopu [NGO Academy](#) (5.6.)
- radionica uživo „Agile Project Management: Leading High-Performance Teams“ u sklopu Regionalnog programa [NGO Academy](#) (2. - 3.12.)

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ 2024.

IZVOR FINANCIRANJA	PROJEKT	početak ugovora	kraj ugovora	stanje 01.01.	uplaćeno u 2024.	potrošeno u 2024.	stanje 31.12.
NZRCD 2023	Regionalni razvoj 2023	01.01.2023.	31.12.2023.	3.412,80	0,00	3.168,80	244,00
NZRCD 2024	Regionalni razvoj 2024	01.01.2024.	31.12.2024.	0,00	40.000,00	36.703,13	3.296,87
MRMSOSP 2023	Volonterski centar 2023	01.01.2023.	21.12.2023.	2.111,31	0,00	1.254,66	856,65
MRMSOSP 2024	Volonterski centar 2024	01.01.2024.	21.12.2024.	0,00	23.000,00	20.790,17	2.209,83
NORVEŠKI FOND	Fond za aktivno građanstvo	01.01.2020.	31.12.2024.	34.250,52	24.972,05	69.631,32	-10.408,75
NZRCD ESF	Radius V	01.11.2020.	30.10.2023.	-21.665,20	19.530,31	0,00	-2.134,89
NZRCD ESF	Sustineo	01.11.2020.	31.12.2023.	-4.058,43	2.527,25	0,00	-1.531,18
ERASMUS	LAB	01.04.2022.	24.02.2024.	1.232,24	3.763,20	5.099,44	-104,00
ERASMUS	SlipStream	01.11.2023.	31.01.2026.	-1.096,86	11.495,59	10.398,73	0,00
EACEA	Reinventing Engagement through Affirmative Citizen Consultations - REACH	01.07.20204.	31.12.2025.	0,00	19.110,00	6.336,20	12.773,80
GRAD RIJEKA	Međunarodni dan volontera	22.11.2024.	31.12.2024.	0,00	1.000,00	1.000,00	0,00
UKUPNO VLASTITA SREDSTVA		01.01.2024.	31.12.2024.	16.605,51	41.452,37	43.057,79	15.000,09
UKUPNO				30.791,89	186.850,77	197.440,24	20.202,42

UKUPNO POTROŠENO 2024.	
plaće - stalno zaposleni	150.313,75
honorarni suradnici	690,00
računovodstvena agencija	5.921,50
najam i režijski troškovi	11.802,86
postarina/telefon	3.941,41
uredski materijal	230,43
bankovni troškovi	545,80
profesionalne usluge	1.756,76
održavanje/osiguranje opreme	666,33
oprema/namještaj	1.453,13
putni troškovi	6.990,74
dnevnice treneri	1.396,00
smještaj trenera	2.873,56
troškovi radionica	1.739,10
publikacije	450,87
volonterski program	5.889,20
organizacijski razvoj	778,80
povrat neutrošenih sredstava	0,00
UKUPNO	197.440,24